

Lapunk mai száma 8 oldal.

DEBRECZENI

FÜGGETLEN UJSÁG

Kedd
1925 január 6.

Felolvasó szerkesztő: Dr. Hegedűs Loránt.
Szerkesztőség: Piac-utca 34. szám.
Telefon: 10-20, éjjel: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. szám.

ARA:
1500
KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai részvénytársaság.
Az előfizetési ára: havonta 85000 korona, külföldre 70000 korona.

Debreczen,
XXIII. évf. 4. szám.

A forgalmiadó reformja

Hosszu vajadás után január 7-ére az érdekképviseletek Bud. pénzügyminiszter ur értekezletre hívta össze, hogy megtárgyalja velük azt a nagy kérdést, vajon áttérünk-e más forgalmi adórendszerre, avagy tartjuk fenn a mai rendszert, kitoldoztatva-kioldoztatva?

Bármennyire rég várt óhaj meg teljesedésbe akkor, amikor a pénzügyminiszter az érdekképviseletekkel összeül, az értekezlet várható eredménye tekintetében nem lehet túlságosan rózsás reményekben ringatni magunkat. Sőt, az értekezlet előkészítéséből szinte azt kell látnunk, hogy inkább *taktikai célja van*, érve taktikai cél alatt a *felgyülemlett panaszok és keserőségek levezetését*. A pénzügyminiszter bemutatkozó beszédében oly félreérthetetlen nyíltsággal beszélt az álláspontjáról, hogy *jelentleg*, a költségvetési év közepén a forgalmi adó terén rendszerváltozást nem csinálhat, illetve a rendszerváltozással járó rizikót nem vállalhatja, hogy az értekezlet eredményét illetőleg joggal peszimiztikusak lehetünk. Adja Isten, hogy a ísolat ne váljon be, azonban kétségtelen, hogy a pénzügyminisztérium álláspontja a reformra nézve atyán a sokszor hangsúlyozott mondatban foglaltatva öszsz, hogy *biztos, ami biztos*. A pénzügyminisztérium titkártól azt az ígértet tartja kezében, hogy tekintve a forgalmi adónak a számlási törvény kereteit meghaladó hozamát, hajlandó volna a forgalmi adó kulcsát leszállítani. Ervei között szerepel az is, hogy a számlási törvény szerint is a forgalmi adó lassan visszafelcsúszható abban a mértékben, amilyen mértékben halad előre az *egyes adók kiépítése*, már pedig egy olyan rendszert, amely bármilyen hibás, de mégis csak három éves multra tekint vissza és mint ilyen, biztos bevételeit nyújt, félretenni azért, hogy kísérletezzünk egy új rendszerrel, nem volna célirányos. Nem kis mértékben esik lathá a pénzügyminisztérium álláspontjának a kialakulásánál az is, hogy a forgalmi adó ellenőrzése és kezelése *rendkívül sok embernek ad ma kegyeret*. Ha pedig az osztrák rendszert behoznák, ennek szükségképeni velejárója a nagy ellenőrzési apparátusnak a lebontása volna. Az államnak különben is nagy gondot ad a már meglevő létszámapasztás, amely gondot még csak tetéznék és szaporítaná, hogy ha a mai forgalmi adórendszer ekejtén.

Ezen érvek, valamint a még fölhozható kisebb érvek kétségtelenül igen súlyosak. A kérdés megoldása azon sarkalék, hogy vajon az u. m. fázis-rendszer mellett azt a bevételt, amit a mai rendszer az államkincstárnak hoz, lehet-e biztosítani? És még, — az adókérdés mindig politikai kérdés is, — nagyon sok függ attól is, hogy mit szól mind e szék javaslatokhoz az OMGE? A fázis-rendszer ugyanis azt jelenti, hogy az *ostermelés eddigi nagyrészen adómentességét élvezett cikkei, egy bizonyos formában adózás alá kerülnek*. Ausztriában az ostermelés ugy adózik, hogy a kataszteri tiszta jövedelmet megszorozzák 7-el s az így kapott summának 2 százalékát a forgalmi adó. Ez azt jelenti, hogy egy katasztrális hold föld, melynek kataszteri tiszta jövedelme 10 aranykorona, 1 korona 40 fillért adózik. — Egészen természetes, hogy amikor az OMGE ezt a tervet meghallotta, menten azt mondotta rá, hogy *szén, szén* az osztrák fázis-rendszer, de az ostermelésre vonatkozó rész nélkül. Ugyan-így nyilatkozott az Országos Mező-

gazdasági Kamara is s ennek tudható be talán legelsősorban is, hogy míg Korányi expozéjában azt a bejelentést hallottuk, hogy *1925 január 1-ére rendszerváltozás lesz*, addig már Bud. miniszter ur expozéjába a legnagyobb meglepetésre a *rendszerváltozás elhárítása került*, sőt a sorok között olvashatóan *végleges elhárítása*.

Az érdekképviseletek kiküldötteinek a kereskedelem és ipar részéről kötött marsrutájuk van. Kötött marsrutájuk van abban az értelemben, hogy *fél-megoldásokba, flastrom-ragasztásokba, az ügynök szén szavakkal és ígértekkel való dtussolásába semmi esetre sem mehetnek bele*. A mai rendszer ellen épen a pénzügyminisztérium az által, hogy három esztendőn keresztül lénvegében a forgalmi adó tekintetében semmit sem csinált, ami döntést hozott, az egytől-egyig a kereskedelmi és ipari érdekeltség ellenére és nem javára történt, három esztendőn keresztül hagytott egyes kérdéseket függőben, a hirt a vérsőkig feszítette. Három esztendőn keresztül nem kaptak mást a kereskedők és iparosok, mint folytonos ígérteket. Felterjesztéseikre a válasz — néma hallgatás. Pedig mennyire másképp alakulhatott volna a helyzet, ha ugyanezt az értekezletet még 1921-ben, vagy mondjuk 1922-ben megtartják. Ekkor van a kereskedelmi miniszter urnak egy leírata még 1921-ből. A forgalmi adó életbevitelének után pár hónap múltán kelt a leírata, amelyben a kamarákat felszólítja arra, hogy *sürgősen teriessék fel azokat a kívánásokat, amelyeket a nemrég életbe léptetett forgalmi adó végrehajtási utasítása ellen emelnek*. Még is tették ezt az érdekképviseletek, nagyvívérien megszerkesztett előterjesztésekkel. — azonban a nagy értekezletre *három esztendőn keresztül kellett várni*.

A kereskedő- és iparos világ fokozott figyelemmel tekint a holnap kezdődő értekezletre. A sok csalódás után szerelmé már egyszer azt is látni, hogy hangját meghallják és kérését teljesítik legfelsőbb helyen is. Bud. miniszter ur a költségvetési év közepén valóban nem mondhatott mást, mint amit mondott. De a költségvetési év vége még messze van s ha azok az érvek, amelyeket az érdekképviseletek emberei felsorakoztatnak, nem lesznek elegendők arra, hogy megérleljék a mai rendszer alapos reformját, ne adjá Isten, hogy súlyosabb és szomorúbb események birták őt erre rá.

Videant consules!
Dr. D. A.

362,7 milliárddal emelkedett a jegyforgalom

Budapest, január 5. A Magyar Nemzeti Bank december 31-iki kimutatása szerint a jegyforgalom a december 23-iki állománnyal szemben 362,7 milliárddal emelkedett. Az emelkedés főképen az államháztartás költségeinek fedezésére az állam saját számláira kiutalt összegekből ered. Míg az állami számlákra 311,4 milliárd folyósított, addig az egyéb számlákra 59,9 milliárd beízetés történt, úgy hogy a zsiroállomány 251,5 milliárddal csökkent. A váltószámítási üzletágban az elmúlt üzleti héten az esedékes váltók összegét az új beváltások 28 milliárddal meghaladták. A devizák és valuták vásárlása révén 24,6 milliárd, az egyéb követelések növekedése folytán 49,9 milliárd és az egyéb tartozások apadására révén 8,4 milliárd pénzügy került a forgalomba.

Február elején beterjesztik a választójogi törvényt

Budapesti tudósítónk jelenti:

A kormányának az a szándéka, hogy a költségvetés letárgyalása után már a *jövő hónap első napjaiban napirendre tűzi a választójogi törvényt*. Erre nézve Bethlen görfi miniszterelnök Rakovszky belügyminiszterrel már meg is egyezett és a választójogi javaslat minden valószínűség szerint a legközelebbi minisztertanács elé kerül. Ezzel egyidejűleg a *félbemaradt Scitovszky-Zsitvay béketárgyalásokat is fel akarják élesíteni*. Lehetséges, hogy már a pénteki minisztertanácsot foglalkoztatja a választójogi javaslat, amely maidnem *szórol-szóra megegyezik Bethlen gróf választási rendeletével*.

Kétségtelen azonban, hogy ezt a választójogi javaslatot a konzolidáció reménységének teljes feladása nélkül törvényerőre emelni nem lehet. *Az ellenzék teljes nyugalommal szemléli azokat a manőverezéseket, amelyekkel a kormány a választójogi körül operál s meg van győződve róla, hogy a kormányának, ha önérvilkossági politikát nem akar folytatni, nincs más választása, mint teljes mértékben deferálni az ellenzék követeléseinek amelyekkel a választójogi tisztaságát és a választások tisztaságát kívánják biztosítani*.

A részletes költségvetés

valószínűleg csak szerdán kerül kiosztásra. A költségvetés részletezését érdeklődéssel várják nemcsak a szakemberek, hanem a közvélemény is, mert kíváncsiak arra, hogy *miért drágák az állami üzemek*, miért kell azokat *kétszer megfizetni*: egyszer a *drága szolgáltatásokat*, másodsor pedig a *deficitet*, amely szintén az adófizető polgárokat terheli. A költségvetés általános indokolásából csak az állapítható meg, hogy a posta, a postatakarék, államvasutak, állami erdőgazdaság, állami mezőgazdasági birtokok, selyemtenyészés és a közszénbányászat ebben a költségvetési évben 20.075.240 aranykorona deficitet mutat fel, tehát 341.269.080.000 papirkoronát. A tételek szerint a posta, az államvasut és az állami vasgyárak *deficittel* dolgoznak, viszont *haszonnal* a postatakarék, az állami erdőgazdaság, állami mezőgazdasági birtokok és az állami szénbányászat.

Az ellenzéki blokk Tatabányán
Az ellenzéki blokk vasárnap Tatabányán nagygyűlést tart, amelyen a szociáldemokrata képviselőkön kívül Szilágyi Lajos és Hegymegi Kiss Pál vesznek részt.

Rákosi Jenő megvált a Budapesti Hirlaptól

Budapesti tudósítónk jelenti:

A magyar újságírásnak, sőt a magyar kultúrának, az egész magyar közéletnek fájdalmas megdöbbenő szenzációja van: *Rákosi Jenő megvált a Budapesti Hirlaptól*, amelyet negyvenhárom év előtt ő alapított, amelynek negyvenhárom éven át vezetője, irányítója, főszerepe volt s amelynek élén a magyar nemzeti eszmének annyit szolgáltatót tett, mint kivüle soha senkiesen.

Rákosi Jenő és a Budapesti Hirlap részvénytársaság végrehajtó bizottsága között hosszabb idő óta hol lappangó, hol nyílt ellentétek voltak. Rákosi Jenő attól tartva, hogy a lap mai szerkesztési módszere miatt lemarad az újságok versenyében, *a maga számára követelte a felelős szerkesztői teendőket*, ezt a követelést azonban a végrehajtó bizottság, amely *Beöthy László* volt kereskedelemügyi miniszter vezetése alatt a Tiszszindikátushól állott, nem volt hajlandó teljesíteni. Rákosi Jenő már bejelentet volna olyan megoldásba, hogy a lap felelős szer-

kesztője a fia, dr. *Rákosi Gyula* legyen, a végrehajtó bizottság azonban ragaszkodott ahhoz, hogy *Lándor Tivadar*, a régi munkapárti újágíró vegye át a felelős szerkesztői állást. Rákosi Jenő ettől a megoldástól a lap függetlenségét féltette, mert Lándor Tivadart túlságosan pártembernek tartotta és miután az egyezkedési tárgyalások nem vezettek eredményre, *Rákosi Jenő a mai napon megvált a Budapesti Hirlaptól*.

A B. H. holnapi számában közli *Rákosi Jenő búcsúját*.

— Nem fájdalmas megilletődés nélkül kell ma ezen a helyen kijelentem, — írja — hogy *a mai napon kiléptem a Budapesti Hirlap kötelékéből és a holnapi naptól fogva lekerül nevem, mint főszerkesztő a lap homlokáról*. Azt tartom, senkiesem vária tölem, hogy ezen a helyen beszámoliak arról, hogy mikép és mily közvetlen okokért állott be ez a fordulat. Mikor az ember 43 éven át volt egyfolytában olyan szellemi szolgálatban, minő egy újság irányítása és oly lelki közösségben, mely

uiság és olvasóközönsége közt fennáll, akkor mindenki megérti, hogy a lépést, melyre elszántam magamat, senkisémet teheti meg sokszoros és alapos megfontolás nélkül. Minek hivatkoznom hát emberekre, körülményekre, lehetőségekre és lehetetlenségekre? Igazolásom legyen az, hogy sohase vezette tollamat a magam érdeke, mindig csak az olvasó közönség és az ország érdekét inarkodtam szolgálni legjobb tudásom és élő lelkiismeretem szerint. És sohasem írtam más, harmadikok érdeke és mások lelkiismerete szelándor Tivadar lesz.

Rákosi Jenő ezután elbucszik munkatársaitól és a közönségtől, majd így folytatja:

— Bucszom végre önmagamtól, mert tudom, hogy a Budapesti Hírlap nélkül nem vagyok az, aki voltam, amíg velem általa voltam. Mert minden utam, minden meggyőződés, minden célt, minden álmom az enyém, a magamé volt, de a Budapesti Hírlapban öltött testet és a Budapesti Hírlap által lett millióké.

A Budapesti Hírlap Csáthay Ferenc helyettes főszerkesztő „Rákosi Jenő” című cikkével bucsuzik nagynevi alapítójától és főszerkesztőjétől. Méltatja Rákosi Jenő érdemeit s kielteti, hogy a magyar közéletnek és a magyar kultúrának és Rákosi Jenőnek szükségük van egymásra.

A Rákosi Jenő távozásával megüresedett főszerkesztői állást egyelőre nem töltik be. A lap helyettes főszerkesztője Ferenc Csáthay Ferenc helyettes főszerkesztő neve marad, felelős szerkesztő pedig Sándor Tivadar lesz.

Ervényteljesítés a debreceni törvényszéken

Ma délelőtt tartotta a kir. törvényszék dr. Kesserű Lajos kuriai bíró, törvényszéki elnök elnöklété alatt szokásos érvényteljes tanácsülését, amelyen az elnök beszámolt az elmúlt év munkateljesítményéről s örömmel állapította meg, hogy a fordalom folytán keletkezett rendkívül nagy munkatorlás már megszűnt és a törvényszék mindinkább halad a békebeli rendes viszonyok felé.

Ezután következett a fegyelmi bíróság megalakítása. A bírói fegyelmi bíróság elnöke a kir. törvényszéki elnök, rendes tagjai sorsolás alapján: Telegdy K. Andor kir. ítélőtáblai bíró, dr. Katona József kir. törvényszéki bíró, póttagok: dr. Kóháry József t. elnök, dr. Medgyesy Károly kir. törvényszéki bíró, jegyző: dr. Vértess Andor elnöki titkár.

A közjegyzői fegyelmi bíróság elnöke: a kir. törvényszék elnöke, rendes tagjai sorsolás után: dr. Cs. Sebestyén György, Trágya András kir. törvényszéki bírók, póttagok: dr. Janikovics Jenő és Jeney Sándor kir. törvényszéki bírók, jegyző dr. Vértess Andor elnöki titkár.

Majd az elnök előterjesztésére a teljes tanácsülés Tarpay Béla miniszteri tanácsost gazdasági ügyekben állandó bírósági szakértővé nevezte ki, ezzel több tárgy megbízása után a files tés véget ért.

A kereskedők és iparosok impozáns nagygyűlésen tiltakoztak a szövetkezetek, a hatósági üzemek és alkalmi egyesülések túltengése ellen

A debreczeni ipari és kereskedelmi érdekképviseletek — a kereskedelmi és iparkamara, a Kereskedő Társulat, az Ipartestület, az OMKE, a Baross-Szövetség, a Fűszerkiskereskedők Egyesülete — vasárnap délelőtt páratlan nagy érdeklődés mellett tartotta meg a Kereskedő Társulat dísztermében nagygyűlését, amelyen állást foglalt a fogyasztási szövetkezetek és hatósági üzemek terjeszkedése ellen. Már jóval a kitűzött idő előtt zsúfolásig megtelt a Kereskedő Társulat díszterme s a tiltakozó gyűlés iránt olyan nagy érdeklődés nyilvánult meg, hogy a gyűlésen résztvevő számdékoznak több mint fele kiszorult a folyosóra és a nyitott ajtókon át onnan hallgatta a gyűlés szónokait.

Harcolunk a kenyérünkért

Pontban 11 órakor nyitotta meg a gyűlést Békés Lajos, a Kereskedő Társulat alelnöke, aki rámutatott arra a nagy veszedelemre, amelyet a fogyasztási szövetkezetek és a hatósági üzemek terjeszkedése jelent a kereskedők és iparosokra. Gyűlésünk tárgya — mondta — a kereskedők és iparosok állásfoglalása a fogyasztási szövetkezetekkel szemben. Célunk, hogy megszervezzük a kereskedők és iparosokat, hogy letörhessük a fogyasztási szövetkezetek túlkandásait, amelyek nagyon veszélyeztetik a mi megélhetésünket. Január 20-án, a budapesti kereskedő napon, nagy tiltakozó gyűlést tartunk és küldöttségileg fogjuk felkeresni a miniszterelnököt és a kereskedelmi minisztert és kérni fogjuk, hogy segítsen nehéz helyzetünkön, mert ha nem kapunk támogatást, akkor még a szanálás ideje alatt összerohadunk a terhek súlya alatt. Mi nem kívánjuk a fogyasztási szövetkezetek eltörlését, mi csak azt kívánjuk, hogy igazságszerű legyenek végrehajtva a kereskedelmet védő törvények. Az igazság a mi részünkön van, harcolunk elkeseredetten a kenyérünkért és ezért kérem önöket, minél többen legyenek jelen Budapesten a 20-iki gyűlésen, ahol érdekeink védelmére szövetségbe tömörülnünk.

A szövetkezetek megszállják a városokat

Békés Lajos nagy tetszéssel fogadott megnyitóját után dr. Szabó Mihály, a debreczeni ipartestület hentes osztályának elnöke, tartotta meg előadói beszédét. A mi legfontosabb kötelességünk — mondta — a fogyasztási szövetkezetek túllépdésének megállítás, a hatósági üzemek működésének lezárítása és az alkalmi üzletek kiürítése. A fogyasztási szövetkezetekkel szemben a legkiméletelebb harcot indítjuk. Nem az eszmét támadtuk, itt nincs politika, itt csak harc van a kenyérért. A szövetkezetek a háború alatt nagy hatalomra tettek szert és ez a háborúban szerzett hatalom nemhogy csökkent volna, hanem még növekedett. A szövetkezetek létjogosultságát mi nem tagadjuk, de csak bizonyos korlátok közt tartjuk helyesnek. Míg utóbbi munkát végeznek bizonyos vidékeken és így használnak a legális iparnak és kereskedelemnek, addig hasznos és jó a működésük, de amikor már a korlátokon átesnek, akkor már a kenyérünket veszélyeztetik. Hogy mi mindennel nem foglalkozik egy szövetkezet, arra csak azt hozom fel, hogy egy ismert szövetkezetnek például van nyomdája, husfeldolgozó üzem, cipőgyára, szappangyára, kenőcsgyára, műlakatos-üzeme és ki tudja még hányféle üzeme. Nincs olyan tér, ahova a szövetkezetek csápjaikat ki ne nyújtották volna. A szövetkezetek nemcsak a tagokat szolgálják ki, hanem mindazokat, akik üzleteikbe bemennek, pedig a kereskedelmi törvény határozottan kimondja, hogy a szövetkezetek csak tagjainak árúszolgálatát látják el. A szövetkezetek ott is ártnak, hogy nem a vidéken terjeszkednek, hanem a városokat szállják meg és így összeköttetésekkel, nagy

tökejük segítségével mindent ki tudnak vinni, mindent összevásárolnak és ezzel letörlik az iparost és a kereskedőt. A szövetkezetek azzal, hogy olcsó áruhoz olcsó munkást tartanak, valóságilag kénytelenül a kontárokot, ami az ipari fellődés szempontjából végtelenül káros.

Kamatmentes milliárdos kölcsönök és nagy adókedvezmények

Az állam az adók és más terhek alatt roskadozó kereskedők és iparosok rovására a szövetkezetek mellé áll és elképzelhetetlen nagy támogatásban részesíti őket. Az egyik fővárosi lapban közölt kimutatás szerint a Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkeze 1922-ben 11 milliárd, 1923-ban pedig 19 milliárd kamatmentes kölcsönt kapott, míg ezzel szemben a kereskedők nem támogatást, hanem utóbb terheket kaptak. A szövetkezetek az adózásnál is nagy kedvezményben részesülnek. Sokan fordulnak hozzánk azzal a kérdéssel, hogy miért olcsóbb az áru a szövetkezetekben? Hát azért vagyunk mi drágábbak, mert nem kapunk milliárdokat az

A mozgalom célja: az egyenlő versenyfeltételek biztosítása

Elkes élénzséssel fogadták az előadói beszédét, majd Szabó Mihály dr. előterjesztette a következő határozati javaslatot:

Debreczen sz. kir. város kereskedőinek és iparosainak január hó 4-én tartott nagygyűlése foglalkozott a fogyasztási szövetkezetek, a hatósági üzemek és alkalmi elárúsításoknak a kereskedelem és ipar existenciáját mindinkább fenyegető tüneteivel. A nagygyűlés mindenek előtt szükségesnek tartja leszögezni azt, hogy a mozgalomnak alapvető célja az egyenlő versenyfeltételek biztosítása. Minden olyan alakulatot, mely a versenyben egyenlő feltételekkel indul, a kereskedelem és ipar, a foglalkozásával járó felfogása szerint is szívesen lát. De a legerősebb fegyverekkel kész házdeni minden olyan alakulattal szemben, amely könnyített terhekkel indul neki a versenynek s így a legális ipar és kereskedelem a versenyt velük felvenni nem tudja és abban előbb vagy utóbb el kell buknia.

Az ország szanálásának második félésztermeidejébe lépünk és ennek a szanálásnak körvonalai tisztán állnak előttünk. A szanálás az államháztartás egyenlő súlyának helyreállítását, egész közgazdasági szervezetünknek a békebeli nivóig való emelését jelenti. Akár azt, akár emezt nézzük, a kereskedelem és ipar döntő szerepet játszik ebben a munkában.

A szanálás fokozott tehervállalást jelent, fokozott terheket vállalni pedig csak virágzó ipar és kereskedelem tud. Hogy az ipar és kereskedelem virágozzék, el kell utóbbi takarítani minden olyan alakulatot, mely a versenyben nem egyenlő feltételekkel indul.

Ezen azért a fogyasztási szövetkezetekre, a hatósági üzemekre s az alkalmi elárúsításokra vonatkozólag a következőket határozza:

I. A fogyasztási szövetkezeteknek az utóbbi időben mindinkább erősödő, a kereskedelmi és ipari érdekképviseletek többször hangoztatott tiltakozása ellenére sem lankoló túltengését az ország szanálásának terheiben túlmennyi részt viselő kereskedelemre és iparra a legnagyobb mértékben veszedelmesnek tartja és épen ezért tiltakozik ezen alakulatoknak a közhatóságok részéről mindinkább tapasztalható indokolatlan pártolása és favorizálása ellen. Szükségesnek tartja

1. a szövetkezetek és az állam között levő kapcsolatok teljes megszakítását, amely kapcsolatok a kereskedelemre és iparra nézve legsértőbbben a szövetkezetek rendkívül kedvezményes finanszírozásában nyilvánultak.
2. Felterjesztésileg kérni a magas kormányt arra, hogy a fogyasztási szövetkezetek egészéértelen túltengésének vessen gátat s a szövetkezet-

államtól és nem kapunk adókedvezményeket. Kérlelhetetlen harc indul, de egyenlőtlenség, mert a szövetkezetek hatalmasabbak és a legális kereskedelem károsul, ha így megy tovább.

A hatósági üzemek és az alkalmi áru-ítások

A szövetkezetek mellett rontják megélhetési viszonyainkat a hatósági üzemek is. Debreczen városnak például van nyomdája, szerelési vállalkozás és több más üzem. Természetesen ezeknek a hatósági üzemeknek könnyebb a helyzetük a legitim üzemeknél és könnyebben bírják a versenyt. Szükséges, hogy a hatósági üzemek korlátoztassanak és csak a városi házi szükségleteket állítsák elő. Ezeknek az üzemeknek csak addig van létjogosultsága, míg a házi szükségleteket szolgálják, míhelt azon túl is teremmelnek, már ártnak a legitim kereskedőknek és iparosoknak.

Veszélyesek a kereskedőkre az alkalmi áru-ítások is. Gyakran előfordul, hogy hivatali emberek kisebb-nagyobb haszon mellett adják el az általuk beszerzett árukat. Kaszárnyákban, törvényszékek gyakran vannak ilyen kiárúsítások ezek mind a kereskedő kenyérét rontják. A háborús időknek ezeket a maradványait el kell törölni. Kérdelem, mi a fontosabb: egy két mammut-szövetkezet fenntartása, vagy az ország iparosainak és kereskedőinek a fennmaradása?

A mozgalom célja: az egyenlő versenyfeltételek biztosítása

alaptási lázzal szemben a közhatóságok utasítsa mérsékletre.

3. Ennek legfőbb bizonyítékul szolgáljon az egyenlő versenyfeltételeknek megalapítása az adóztatás terén, valamint a közgazdaságban. Így különösen szükségesnek tartja a nagygyűlés, hogy a fogyasztási szövetkezetek részére a társulati adótörvények által adott adózási kedvezmény csak azon szövetkezetek által legyen élvezhető, melyek a kereskedelmi törvény rendelkezéseinek megfelelőleg is, csak saját tagjaik részére árusítanak.

4. A nagygyűlés hangsúlyozza, hogy azon szövetkezetek ellen, melyek valóban önszerveződésűek, s mint ilyenek, csak tagjaik részére árusítanak, semmi kifogása nincs, de mert a nálunk működő fogyasztási szövetkezetek a kereskedelmi törvény eme rendelkezését kivétel nélkül túllépi, kívánja, hogy a kereskedelmi törvény rendelkezéseinek érvény szerzetessék.

II. A hatósági üzemek és vállalatok ügyében a nagygyűlés szükségesnek tartja, hogy a belügyminiszter urnak a vállalatok és üzemek revizióira, illetőleg a kisiparosok érdekeit sértő üzemek megszüntetésére vonatkozó rendelkezését a városok és községek minél előbb hajtsák végre. Amennyiben a revizió eredményeképpen valamilyen vállalat fennmarad, úgy az csupán az illetékes község és város háziüzemtelét ellátja ki, mert az egyenlő versenyfeltételeket a hatósági üzemekkel szemben biztosítani nem lehet s így a versenyben a legális ipar és kereskedelem feltétlenül alul marad.

III. Az országban rendkívül elszaporodott alkalmi árusítások, reklámtúltengések és különféle formába bújtatott árverések megakadályozására, illetőleg normális mederbe való terelésére kívánatosnak tartja a nagygyűlés, hogy az iparhatóságok az 1884: XVII. t.-c. 51. és az 1923. évi V. tc. 29. §-ának legszigorúbban érvényt szerezzenek.

IV. Mindezek végrehajtásával a nagygyűlés egy érdekképviseletközi bizottságot biz meg, amelynek feladatául a felterjesztések megszerkesztését, a napi sajtóval s a társérdekeltségűekkel való érintkezését és a mozgalomnak országos jellegűvé való kiépitését jelöli meg.

Fűszerszükségletét

most fedezheti a legoljnyösebben
Csanak József K. Rt.
fűszár és csomagkereskedésében.
Piac-utca 51. Telefon 70.

Sodorjon JANINA papirt!

„Minden kereskedő tisztességet meghazudoló verseny“

A gyűlés tagjai többször szakították félbe a határozati javaslat előterjesztését tetszésük nyilvánításával. Kontsek Géza szólalt föl ezután. A határozati javaslatot — úgy mond — teljes egészében elfogadom, de szükségesnek látom, hogy pár szót hozzáadjak. Önök, iparosok és kereskedők, akik átérték a háborus idők minden szenvedését, azt gondolták, hogy a háboru végével megszűntek a nyomasztó terhek, most pedig azt tapasztalják, hogy még súlyosabbak lettek a viszonyok. Megbíróknak már mi a szánálással, az adózással, de újabb veszedelmek tüntek elő. A szövetségek részéről minden kereskedői tisztességet meghazudoló verseny indult meg. Régen egy tisztességes üzlet mellett megélt a kereskedő, de most egyre gyakrabban hallani a veszkálást, hogy be kell adni a kereskedőnek a kulcsot, mert nem bírta a szövetségekkel a versenyt. Debrecenben is van egy szövetség, amely előbbia magától az áralkulációt és azt a szanpani példát, amelynek az ára 12.000 korona, a szövetséget 7000 koronáért adta csak azért, hogy véteket szerezzen. A vevő, akinek 7000 koronáért adták a szanpan, nem akarta elhinni, hogy ugyanazt az árut kapta és azt mondta, hogy nekik a 12.000 koronás kell. A szövetségetől ekkor átküldték a szomszéd kereskedőhöz és hoztattak egy 12.000 koronás áru szanpan: a szövetségethöz diadalmaskodva mondták, amikor a vevő beismerte, hogy a szanpan ugyanaz: „Ilyenek vagyunk mi és olyanok ők!” Kérdem: hol van itt a kereskedői tisztesség? Ilyen viszonyok mellett a kereskedő nem tud még tisztességes polgári hasznót sem felmutatni és nem tudja teljesíteni sokáig kötelességét az állammal szemben sem, mert elpusztul.

Mindenki álljon a javaslat mellé, mert senki más nem fogja érdekeinket megvédeni! A budapesti nagyvállalásra minél többet menjünk fel, ne csak a jókábátosok, mindenkire szükség van, mindannyiunk érdekéről van szó. És ezért kérem, hogy még most a gyűlés ideje alatt körözzenek leveket és írja alá mindenki, aki fel akar jönni Budapestre.

Kontsek Géza beszédét nagy eljenzéssel és tapssal fogadták és Békés Lajos elnök nyomban elrendelte az izek kiosztását, amelyeket sokan alá is írtak.

Csáthy Dezső dr. a debreceni ipartestület nevében elfogadta a javaslatot. Nem szabad tovább tűrni — mondta —, hogy a szövetségek elfoglalják a legális ipar és kereskedelem területeit, különösen nem szabad tűrni a terjeszkedésüket akkor, amikor a szövetségek adóit 10 százalékkalban állapították meg, a kereskedő adója pedig legfeljebb 60 százalékgig. A most megindult mozgalom jogos és nem akar mást, mint egyenlő versenyfeltételeket.

Dr. Békés Kálmán az OMKE nevében fogadta el a javaslatot. Elmondta, hogy nemrég a debreceni pénzügyigazgatóság egyik főosztályos kiment Hajduböszörménybe, hogy vizsgálatot tartson egyik ottani nagykereskedőnél. A vizsgálat megtartására magával vitte az ottani szövetséget egyik vezérémet és annak megalapítása alapján tartották meg az értékbécslést. Ennek az értékbécslésnek az volt a következménye, hogy a kereskedő súlyos pénzbüntetést kapott.

Ballet- és operastély
január 8-án este 8 órakor a Bika dísztermében.

Fellépnek: Ptasinszky Pápi, dr. Székelyhidy Ferenc, Brada Rezső és Berg Ottó

a m. kir. Operaház művészei.

Jegyek kizárólag KESZTHELYI és KRONOVITZNÁL (Szentanna 2.) kaphatók.

„Fownes“ angol KEZTYUK FRANK EDÉNÉL.

Hogy jön ahhoz a szövetségi ember, hogy versenytársa árujáról értéket állapítson meg?

Dr. Dávid Géza vaskereskedő a Baross Szövetség, Gerstner Kálmán a Fűszerkereskedők Egyesülete és Varjassy Imre ipartestületi elnök az ipartestület nevében fogadta el a javaslatot.

A hozzászólások után Békés Lajos elnök egyhanguan elfogadottnak tekintette ki a határozati javaslatot és felkérte a gyűlés résztvevőit, hogy alakítsák meg a Debreceni Kereskedők és Iparosok Érdekvédelmi Szövetségét, amely hivatva lesz arra, hogy felvegye a harcot a szövetségekkel szemben.

A gyűlés egyhangú lelkesedéssel fogadta el az indítványt és az Érdekvédelmi Szövetség vezetését a

Következőkén alakította meg: Elnök: Kontsek Géza, alelnök: Hegedűs Sándor és dr. Szabó Mihály, ügyvezető igazgató Nagy József, vezetőségi tagok: Félégyházy János, Deutsch Lajos, Krisch Károly, Bessenyei Gyula, dr. Zempléni Kornél és Mogyoróssy György. A vezetőség tagjai közül minden érdekviselet delegál még öt-öt tagot.

Az Érdekvédelmi Szövetség vezetésége

A gyűlést Békés Lajos elnök rövid beszéddel zárta be, amelyben felhívta a kereskedőket és iparosokat az összetartásra és hangsúlyozta, hogy a most megválasztott vezetőség állandó permanenciában lesz és minden erejével arra fog törekedni, hogy az érdekeltségek hasznára legyen. Ezzel a nagygyűlés a vezetőség életével véget ért.

A vizsgálóbíró kihallgatta a meggyilkolt Rápolthy főjegyző fiát

A monostorpályi főjegyző meggyilkolása ügyében nyomozó detektívek előtt — mint megtört — Fucsina Zoltán nagyleltai kéményseprő kijelentette, hogy egy fiatalemberben felismerte azt, aki félórával a gyilkosság előtt a hivatal előtt leskelődött. A kéményseprő azt a szenzációs kijelentést tette a detektívek előtt, hogy

Rápolthy főjegyző husz éves fia Rápolthy Gábor volt ez a fiatalember.

A detektívek kihallgatták az ifjú Rápolthyt, aki nem is tagadta, hogy benézett az ablakon, de — mint mondta — csak azért, hogy megnézeze, ott van-e a másodjegyző, akitől a felesége betegsége felől akart érdeklődni. Fucsinának arra az állítására, hogy többször is leskelődött az ablakon, a fiu energikusan jelentette ki:

— Az nem igaz, én csak egyszer néztem be az ablakon!

A detektíveknek arra a kérdésére, hogy miért nem jelentkezett a nyomozás első napjaiban, miért nem mondta, hogy a gyilkosságot megelőzően a község háza mellett járkált és benézett az ablakon, ezt felelte:

— Még gondolni sem mertem arra, hogy engem megvádolhatnak és csak amikor a debreceni lapokból értesültem arról, hogy Fucsina felismerte azt, akit az ablakon át látott, gondoltam arra, hogy még réám is terelődhetik a gyanu. Szóltam is akkor a csendőröknek és elmondtam, hogy ott voltam és hogy a nagy sötétben nem láttam senkit sem álálkodom a község háza körül.

A fiatalembert ma délelőtt Preinseberger Jenő dr. vizsgálóbíró kihallgatta s ez alkalommal Rápolthy Gábor, aki egészen nyugodtan viselkedett, elbeszélte, hogy a gyilkosság estéjén, 6 órakor elment a község házához, benézett az ablakon, hogy ott van-e a másodjegyző, a szobában azonban egy idegen embert látott és ezért nem ment be, hanem egy ideig a község háza mellett sétált. A nagy sötétben sem Sebőköt nem látta, sem mást nem látott a közelben. Később azután bejött, beszélt a másodjegyzővel és szólt az édesapjának is, hogy jöjjön haza, de apja azt mondta, hogy még dolgo van. A vizsgálóbírónak arra a kérdésére, hogy miért nem várta meg az apját, azt felelte, hogy

otthon disznótör volt és ezért igyekezett hazaa.

— Az apámat nagyon szerettem, ő is szeretett engem, — mondta — soha semmi miatt össze nem vesztünk, mi okom lett volna, hogy apagyilkos legyek? — kiáltotta kétségbeesve és heves zokogásra fakadt. Később lecsillapodva elmondta, hogy

Sebőköt többször látta édesapja

A szövetségesek jegyzőke súlyos vádakkal illeti Németországot és megtagadja a Kölni zóna kiűrtését

Berlin, jan. 6. (Wolff.) Anglia, Franciaország, Olaszország és Japán nagykövetei és a belga követ ma déli fél 1 órakor kormányaik megbízásából átnyújtották a birodalmi kancellárnak az északrajnai zóna kiűrtésének kérdéséről szóló kollektív jegyzéket. A jegyzékben a szövetséges kormányok egy távolabbi jegyzéket jelentenek be előre, amit azonnal elüttatnak a német kormányhoz, mihelyt a szövetségesközi katonai ellenőrző bizottság megtette jelentését.

A birodalmi kancellár átvette a jegyzéket és kijelentette, hogy annak tartalmáról tudomást fog szerezni és hogy a jegyzéket a birodalmi kormány elé terjeszti.

Berlin, jan. 5. A szövetséges kormányoknak az északrajnai vidék zónájának kiűrtéséről szóló közös jegyzéke a következőképen hangzik:

Az 1919. június 28-iki versaillesi szerződés azt mondja, hogy a szerződésnek Németország által való végrehajtásának biztosítása végett a Rajnától nyugatra fekvő német területeket — a hidfőket is beleértve — a szerződés életbeléptetésétől számított 15 éven át a szövetséges és társult hatalmak megszállva tartják. A megszállás az esetben, ha a nevezett békeszerződés feltételeit Németország hiven teljesíti, fokozatosan az első öt, illetve az első tíz év után korlátozódik.

háza táján álálkodom és december 18-án este is megrádvá futott el édesapja udvaráról, amikor őt meglátta.

Édesapja az utóbbi időben többször mondta, hogy Sebők és az anyja valósággal üldözték egy községi bizonyítványért. Mikor sebesülten hazahozták az apját, megkérdezte tőle, hogy ki szurta le. Apja ezt felelte:

— A sötétben nem ismertem fel, hogy ki szurt meg, de csak az a gazember Sebők tehetta!

A vizsgálóbírónak arra a kérdésére, volt-e haragosa az elhunyt főjegyzőnek, határozottan így válaszolt:

— Más haragosa nem volt apámnak, csak Sebők!

A vizsgálóbíró a kihallgatás után elbocsátotta Rápolthy Gábort, akire a folyosón várakozott mostohaanyja, a meggyilkolt főjegyző özvegye. Az aszszony zokogva borult a fiu vállára és délután elutazott vele Báraandra, ahova a gyilkosságot követő napokban költözködtek.

A gyilkosság még mindig nagy izgalomban tartja Monostorpályi népet és az az általános vélemény, hogy a főjegyző a gyűlölet halottja, mert erőszakkal hozták a község házára.

Preinseberger Jenő dr. vizsgálóbíró a napokban niből Monostorpályiba utazik a vizsgálat folytatása végett.

A szövetséges hatalmak már most közölhetik a német kormányal hogy bizonyítékaik szerint Németország az előírt feltételeket nem teljesítette és 1925. január 10-ig nem is teljesítheti, ami az idő előtti részleges kiűrtés előnyét jogosulttá tenné. Megállapítást nyertek például a következők:

A hadsereg nagy vezérkarát Németország teljes formájában ismét helyreállította. Rövid időre önkénteseket hívtak be és képeztek ki. A hadianyagot gyártó gyárak átalakítása még távolról sem történt meg. A katonai felszerelések minden nemében fölös készleteket állapítottak meg és hadianyagokban meg nem engedett jelentékeny készleteket fedeztek fel. Az államrendőrség átszervezése még nem kezdődött meg. A német kormány még távolról sem tette meg azokat a törvényhozási és közigazgatási intézkedéseket, amelyeket a szövetséges kormányok 1922. szeptember 22-iki jegyzékükben követeltek.

A szövetséges kormányok egyébként számolnak a szövetségesközi ellenőrző bizottság jelentésének rövid időn belül való beérkezésével. Ez a jelentés majd lehetővé teszi a szövetséges kormányok számára, hogy meghatározzák, mit várnak még Németországtól, hogy kötelezettségeit hiven teljesítetnek vehessék.

Aláírások: Foule, Margerie, Bosdari, Abernon, Honda.

Berlin, jan. 5. A szövetséges kormányoknak a felső rajnai zóna kiűrtéséről szóló jegyzé-

CSISZOLT AUTO- ÉS AJTO VÉDOUVEGLAPOK
SIPKOVITS tükör- és üvegcsiszológyárában megrendelhetők. Sziv-utca 14/15. Telefon 356.

Pálinkafőző- mosó, lekvárfőző rézüstök

legolcsóbban beszerezhetők — részletfizetésre is —
MÁNDOKI FERENCZ rézművesnél, Debrecen, Arany János-utca 13. Telefon 12-42.

kéről kapcsolatban a Wolff-iróda illetékes helyről úgy értesült, hogy a német kormány a leg-
rövidebb idő alatt válaszigy-
zékben tudatja álláspontját a
szövetséges kormányokkal.

Debrecen eredete

Az 1900-as évek közepén egy kis igénytelen diák tanult a karcagi ref. főgimnáziumban, a ki csendben, titokban megtanulta a török nyelvet. Évközben tanítványokat vállalt és így összekuporgatott annyi pénzt, hogy a nagyvakációkban bejárhatta Törökországot. Kisázsia s a krimi feltegetet s mire az érettségét letette, több keleti nyelvet beszélt.

Egyik tanára felhívta rá az Eötvös-kollégium nagyszerű igazgatójának, *Bartoniek* Gézának figyelmét, akinek nagyon megtetszett a tudós kis diák s felvette a kollégiumba, ahol tovább folytatta tanulmányait s rekordidő alatt, 25 éves korában már egyetemi tanár lett. Ez a kis diák a török nyelv egyetemi tanára: *Németh Gyula*.

Ujabb tanulmányaiiban Debrecen eredetére vonatkozólag talált igen érdekes adatokat, azokat fogja elmondani az Eötvös-kollégisták szövetségének január 11-én, vasárnap fél 11 órákor a Zenede hangversenytermében tartandó matinéján. Jegyek Méliusznál kaphatók.

Javultak decemberben közegészségügyi viszonyok

A városi közigazgatási bizottság ma délután tartotta rendes havi ülését, amelyen meghallgatta a közigazgatás állapotáról szóló jelentéseket.

Dr. Tüdös Kálmán egészségügyi főtanácsos, főorvos jelentése szerint Debrecen közegészségügyi viszonyai decemberben az előző hónapéhoz képest javultak, amennyiben kevesebb volt a halálozás és a hasisagymázások száma is — mint várható volt — jelentősen csökkent. A vörhenyesetek némileg szaporodtak. A természetes szaporodás 49-et tett ki. A hevenyfertőző betegségek közül előfordult: ronesoló toroklob 6, vörheny 14, hársárvihmél 11, hasisagymáz 19, vérhas 2, számarhuruj 6, gyermekágyi láz 2 esetben. Halállal végződött 5 hasisagymáz, 4 ronesoló toroklob és egy vörheny.

Az iskolák növendékei között fordult elő néhány trachoma eset. Az egyik tisztiorvos szerint a gyermekek között sok volt rossz fogazata, ami gyakran komoly betegségek beálltára ad alkalmat.

A köztisztaság a viszonyokhoz képest kielégítő volt, ép úgy, mint az orvosi rendészeti viszonyok. A vízvezeték víze sem volt fertőző, ha minősége nem is volt a legjobb. Megvizsgálta a főorvos a szikvízgyárakat is, amelyeket rendben talált.

Debrecenben született református 61 fi, 74 nő, r. kath. 17 fi, 22 nő, g. kath. 4 fi, 8 nő, ág. ev. 1 fi, 1 nő; izraelita 12 fi, 4 nő. Összesen tehát 95 fi és 109 nő született. Meghalt református 56 fi, 53 nő, r. kath. 11 fi, 12 nő, g. kath. 7 fi, 2 nő, ág. ev. 2 fi, 1 nő, izraelita 4 fi, 6 nő, egyéb 1 fi. Összesen tehát 81 férfi és 74 nő halt meg. Összesen született 204, meghalt 155 egyén, a természetes szaporodás 49. A halálesetek közül a heveny fer-

tőző betegségek 19, a rák 1, a gümör 16, görcsök 6, bélhuruj 6, erószakos halál 10 esetben okoztak halált.

Az állategészségügy tekintetében szintén kedvezőbb a helyzet, mint novemberben volt. Takonykór ugyan fordult elő egy esetben az I. körzetben, de csak egy vidékről vásárra felhajtott lovon s így a hatóság nem találta szükségesnek, hogy a körzetet fertőzöttnek nyilvánítsa.

A ragadós száji és körömfájás az V. és VI. körzetekben megszűnt. A IV. körzetben ugyan behurcolás folytán előfordult, de ez nem ok arra, hogy a vásárok megtartását meggátolják. A IV. körzet ugyanis olyan távol fekszik, hogy a betegség terjedésének veszedelemétől nem kell tartani.

A sertéspestis a II. és III. körzetekben fellépett, viszont a VIII. körzetben megszűnt. A sertésorbán viszont a IV. körzetben szűnt meg.

A veszettség a VIII és V. körzetekben megszűnt, ami azt jelenti, hogy az egész város mentes a veszettségtől.

Az állatforgalom a novemberihez képest nagyon fellendült. Vasútra feladtak 369 darab szarvasmarhát 81 lovat, 220 juhót és 502 sertést.

A decemberi adózás

Lánczy Gyula pénzügyvizsgáló jelentéséből kitűnt, hogy a múlt hónapban a különböző adókból a következő összegek folytak be a debreceni állampénztárba: Állatforgalmi adó bélyeg 18896000, állatforgalmi adó készpénz 423704076, általános forgalmi adó bélyeg 2,094,581,400, fényüzési adó 250,753,011, illetékek 376,519,404, bélyegjövődék 226,020,000, határvámjövődék 535,247,300, vegyes illetékek 28,896,700.

Radicsot letartóztatták Zágrábban

Belgrád, január 5. Zágrábból ma délelőtt ideérkezett hivatalos jelentés szerint Radics Istvánt, a horvát köztársasági parasztpárt vezérét, ma délelőtt letartóztatták. Radicsot sógorának, *Kossuticsnak* házában találták meg egy kettős falal elrekesztett titkos helyiségben, amelyben titkos levéltárat is tartotta. Radics letartóztatásának híre igen gyorsan terjedt el Belgrádban és kormánykörökben igen nagy meglepődést keltett, mert remélik, hogy Radics letartóztatása révén a szerbek és horvátok közötti békés megegyezés utjából a legnagyobb akadályt elhárították.

Maksimovics belügyminiszter azt mondta a sajtó képviselőinek, hogy Radics Istvánt és a horvát parasztpárt többi letartóztatott vezérét nem szállítják Belgrádba, hanem Zágrábban a rendes törvényszék elé állítják őket, mert nincsen az a bíróság, amely az ellenük felgyülemlt terhelő bizonyítékok sulya alatt el ne ítélné valamennyit felségárusítás és az államrend megbontására irányuló titkos szövetség miatt.

Belgrád, január 5. Radics letartóztatása a következő módon folyt le:

Pavlovics Boszko rendőrbiztos 27 rendőrrel és detektívvel megjelent a horvát köztársasági parasztpárt épülete előtt, amelyben Radics lakik. Radics leánya, *Kossuticsné*, eleinte vonakodott a rendőrségnek ajtót nyitni azzal az indoklással, hogy egyedül tartózkodik a lakásban. Tíz perccel később mégis ajtót nyitott, mire Pavlovics több emberrel bevonult az ebédlőszobába. Itt találta Radics Pavlót, Radics unokaöcs-

Aranykoronás adótételek a kártyára, dominóra és biliárdokra

A városi tanács a nyilvános helyeken folytatott kártyázás, dominó és biliárdra vonatkozó adótételeket 1925. évi január hó 10-től kezdődőleg aranykoronában a következőleg állapította meg:

1. Minden nyilvános helyen kártyázó, illetve kártyajátékos után reggel 9 órától este 9 óráig személyenként 15 aranyfillér (2550 papirkorona).
2. Minden dominó-játékban résztvevő után reggel 9 órától este 9 óráig 6 aranyfillér (1020 papirkorona).
3. Minden biliárd játékos után reggel 9 órától este 9 óráig 6 aranyfillér (1020 papirkorona).
4. Minden kártyajátékos után este 9 órától éjjeli 12 óráig személyenként 50 aranyfillér (8500 kor.), éjjeli 12 órától reggel 9 óráig személyenként 1 aranykorona (17.000 papirkorona).
5. Minden dominójátékos után este 9 órától reggel 9 óráig 15 aranyfillér (2550 papirkorona).
6. Minden biliárd játékos után este 9 órától reggel 9 óráig 15 aranyfillér (2550 papirkorona) vigalmi adó fizetendő.

Ezen vigalmi adótételek az aranykorona értékének megállapítására vonatkozólag mindenkor érvényben lévő pénzügyminiszteri rendelet szerint számításba veendő szorzószámmal szorozva alkalmazandók. A jelenlegi szorzószám 17,000 korona.

Felhívja a városi tanács az érdekelteket, hogy a jelenleg birtokukban lévő adójegyeket a városi számvevőség vigalmi adó osztályánál haladéktalanul mutassák be, ahol azokat az aranykoronás adótételekre fogják felbélyegezni.

Radicsot a moszkvai paraszti-internacionálé nevében. Ebben üdvözli Radicsot, mint a horvát parasztság felszabadításának harcosát. A levél a paraszti- és munkás-köztársaság életével végződik.

A következő dokumentum a horvát köztársasági és parasztpártnak a paraszti internacionáléba való felvételének jegyzőkönyvét tartalmazza.

Radics kihallgatása

Belgrád, január 5. Zágrábból jelentik: A rendőrfőnökségen ma délután 6 órákor kezdődött meg Radics István első kihallgatása. Radics azt a kérdést intézte a rendőrfőnökhöz, hogy ki illa-ia és megjegyezte, hogy jön majd idő, amikor a rendőrség ill majd a vádlottak padján és ő, Radics, fog itélkezni.

Belgrád, január 5. Tarmart, Zágráb város képviselőjét ma letartóztatták, de kihallgatása után szabadlábra helyezték.

Az egyiptomi választások

Kairó, január 5. A képviselői jelöléseket az új választásokra tegnap berekesztették. A 218 mandátumra 207 Zaghlul-pártit, 33 vavdistát, 259 liberális kormánypártit és függetlenségit jelölték. Ellenjelölt nélkül eddig 10 képviselőt jelentettek ki megválasztottnak, ezek közül 5 Zaghlul-pártit. A legutóbbi választások alkalmával az egyhangulag megválasztott képviselők száma 37 volt, ezek között 30 Zaghlul-párti. Tegnap este két további szenátor vált ki a Zaghlul-pártból. A kivált szenátorok azzal okolják meg lépésüket, hogy kételkednek Zaghlul basának Fuad királlyal szemben táplált lojalitásában.

HIREK

— **Asbóth tábornok lovassági felügyelő.** Budapesti tudósítónk jelenti, hogy a kormányzó tótváradj Asbóth István tábornokot lovassági felügyelővé nevezte ki. Tótváradj Asbóth István volt a debreceni 2-es honvédszázadnak Tisza István mellé beosztott helyettes ezredparancsnoka, aki a huszárezredet teljes felszerelésével hozta haza a Piave mellől.

— **Vilma királynő jogtudományi díszdoktor.** Hágából jelentik: A leydeni egyetem tanácsa a leydeni főiskola 350 éves fenállása alkalmából Hollandia királynőt a jogtudományok díszdoktorává avatja. Az ünnepélyes avatást február 9-én tartják meg a leydeni Péter-templomban.

— **Kunos Ignác Debrecenben.** Dr. Kunos Ignác, a nagynevű orientalista, a Keleti Akadémia nyugalmazott rektora, aki a keleti, különösen a török társadalmi és politikai viszonyok kutatásában és ismertetésében szerzett nagy tudományos érdemeket, a mai napon Debrecenbe érkezett. A nagyhirű tudós a debreceni zsidó reál-gimnázium meghívására jött Debrecenbe, hogy az intézet szombati január 10-iki irodalmi délutánján a megújodott török társadalomról tartson előadást. Kunos Ignác előadása iránt városzerte nagy az érdeklődés. A szombati irodalmi délutánon Rolkó József, a Csokonai-színház művésze török költők verseit fogja előadni. Belépésre 20 és 10 ezer koronás jegyek jogosítanak, amelyek mártól kezdve kaphatók Hegedűs és Sándor továbbá Csillag Arthur könyvkereskedésében.

— **Vámmentes az árpa és a zab behozatala.** Budapesti tudósítónk jelenti: A kormány átmenetileg ejtette, hogy március 31-ig bezárólag az árpa és a zab behozatala vámmentesen kezeltesse.

csét. Minthogy az asztalon három teacsesze volt, Pavlovics a harmadik személy után kutasott. Rövid idő múlva Radics hálószobájában az aító mögött nyílást találtak a falban. Pavlovics bebújt a sötét fiúlkébe és Radics lábába ütközött. Pavlovics felszólította Radicsot, hogy lépjen ki. Miután felmutatta Radics előtt a letartóztatási parancsot, automobilon a rendőri fogházba szállították.

A letartóztatás és Radics elszállítása alatt az utvonalon összegyűlt nagyszámu közönség teljesen nyugodt maradt.

Belgrádból több rendőrtisztviselő érkezett Zágrábba, Razarovicsal, a politikai rendőrség elnökével és Popovicsal, a biztonsági rendőrség főnökével az élén.

Belgrád, január 5. Radics letartóztatásának híre Zágrábban futó tüzként terjedt el. Azt hihetjük, hogy a zágrábi munkások sztrájkba akarnak lépni.

Az ellenzék nagygyűlést tart Zágrábban

Belgrád, január 5. Az összes ellenzéki pártok e hó 18-án Zágrábban nagygyűlést tartanak, amelyben részt vesznek a demokraták, a Radicspártiak, a horvát egységpártiak és a szlovén néppártiak. A gyűlés elnöke Davidovics lesz, akit Zágrábban ünnepélyesen fognak fogadni.

Kompromittáló levelek

Belgrád, január 5. A belügyminisztérium megkezdte azoknak a kompromittáló iratoknak a közlését, amelyeket a zágrábi házkutatás alkalmával találtak. Ezek között van egy levél, amelyet Todor Alexandro intézett Radicsot. Ez tulajdonképpen meghatalmazás, amelyet Alexandro Zágrábba küldött szófiai embernek adott, hogy a kapcsolatot tartsa fenn a horvát köztársasági parasztpárt és a macedon szervezetek között.

A második levelet Dombal intézte

Gyukits kalapok,
Oroszlán védjegyű fehérművek,
Pécsi bőrkeztűk,
nyakkendő különlegességek
a legolcsóbban
Wernernél, Plac-u. 72.

Finom urí FEHÉRMŰEK
FRANK EDÉNÉL

Félg megfagyott ember az árokban. A rendőrfőrajt tegnap éjszaka a körletkórház mellett levő árokban félg megfagyva találta Józsa Mihály Lorántffy-utcai cipészsegédet, aki részeg állapotban belezuhant az árokba és ott elaludt. A szerencsétlen embert a rendőrségen ápolták, míg magához nem tért.

A Stefánia Szövetség művészestje. Az Arany Bika dísztermében január 6-án, kedden este 8 órakor kezdődik a Stefánia Szövetség nagyszabású művészestje, amelynek műsorán Relle Gabriella a m. kir. Operaház kitiünő művésznője. Péczy Blanka legkiválóbb Advy-interprettor, Zahler Magda klasszikus táncosnő s Denes György és Pethes Sándor, a Nemzeti Színház és a Vigaszínház művészei szerepelnek. A műsor a következő: 1. Dénes György és Pethes Sándor 2. a) Szép Ernő „Nem volt játékom”; b) Ady „Sóhajtás a hajnalban” Péczy Blanka. 3. Chopin „Etude Ges-dur” (American girl) Zahler Magda. 4. Puccini „Tosca infántia” Relle Gabriella. 5. a) Tóth Árpád „Rimes furca játék”; b) Ady „Bucsu Siker aszortyútól” Péczy Blanka — Szünet — 6. Strauss „Am der schönem blauen Donau” Zahler Magda. 7. a) Massenet „Elégia”; b) Kurucz János „Nádia” Relle Gabriella. 8. a) Ady „Itthon”; b) Ady „Az én hadseregem” Péczy Blanka. 9. Dénes György és Pethes Sándor. 10. Ária a Pillangó kisaszonnyból: Relle Gabriella 11. Schmedt Gregor „Dimmy-Dommy” Zahler Magda. Ezenkívül Péczy Blanka ráadásul még Oláh Gábor és Tércy Sándor verseiből fog előadni. Jegyek korlátolt számban kaphatók a Méliusznál és Bekés Lajos divatüzletében.

Hibaigazítás. A „Tiszta választásokat!” c. mult számunkbeli cikknek negyedik sorában „keleti” helyett „északi” olvasandó.

A Műpártoló Egyesület képkiallításának vasárnapi nyitóján a következő taxok nyertek képeket: 1. Csűrös Béla „Vízpart” c. olajfestményét 168 sz. Schwarz Ernő ur (Garai-utca 6.) 2. Senyei Oláh „Bujkáló nap” c. olajfestményét a 350 sz. Fábrián Antal ur. 3. Bakottvai L. „Tájkép” c. olajfestményét Felner Sándor ur (H. Szoboszló) 4. Oláh István „Ösz” c. olajfestményét az 59 sz. Közgazdasági Bank nyerte. A nyerményeket bármely nap a Művészházban (Szent Anna-u. 5. sz. I. em.) 10—18 óráig lehet átvenni.

Meggyújtotta és felakasztotta magát egy asszony: Orosházáról jelentik: Csizsár Mihályné orosházai kereskedő 60 éves anyja ma reggel petroleummal végig öntötte az üzletét, majd meggyújtotta a petroleumot, azután felakasztotta magát egy szegre. Mire a tűzoltók kivomultak, az asszony már meghalt. Valószínűleg anyagi gondok kergették a halálba.

Sikkasztó rikkancs. Kovács Károly lapbírómányos feljelentést tett a rendőrségen Klein István hírlap-árusító ellen, aki a neki eladásra átadott 800,000 korona értékű újság és naptár árát elikkasztotta és Budapestre szökött. A rendőrség elfogta Kleint és átadta a kir. ügyészségnek.

Aszpírín és szerelem. Ma este fél 9 órakor Kálnoki Zsófia munkáslány Ötmalom-utcai lakásán szerelmi bánatában 15 gram aszpírint vett be. A mentők a belgyógyászati klinikára szállították ki a szerencsétlen lányt. Állapota súlyos.

A „farsangi görbe éjszaka” Az idei bálj szezonnak bizonyára egyik legsikerültebb mulatsága lesz a február 1-én, vasárnap az Arany Bika dísztermében tartandó „Farsangi Görbe Éjszaka”. Kabaré-előadás vezeti be a szenzációsnak ígérkező mulatságot, utánna jelmezések és az álarcosok karneváli felvonulása és táncmulatság, azonkívül a rendezőség sok-sok meglepetést tartogat. A legszebb álarcos, vagy jelmez hölgy egy gyönyörű sziliszkin bundát fog kapni. Érdekes lesz a primadonna-árverés. A primadonnák egy-egy táncjátékot önkényesen elárverezik. Lesz táncverseny, szépségverseny, konfetti és serpenyűcsata és sok egyéb, melyeknek az a célja, hogy a mostanában uralkodó nyomott hangulatot békebeli jókedvé varázsolja.

Elgázolt utcaseprő. Ma délelőtt 11 órakor a Plac-utca 77. számú ház előtt Pele József gazdálkodó kocsját elitötte Tokaji Mihály utcaseprőt, akit a mentők a sebészeti klinikára szállítottak. Állapota nem súlyos, csak könnyebb zúzódásokat szenvedett.

A világitási vállalat matinéja. A december 21-én tartott iótekonycélu matinékat a közbeírt elháríthatatlan akadályok miatt legnagyobb sajnálattalunkra megismételni nem tudjuk, miért is mindazon igen tisztelt fogyasztóink, akik utaványukat a helyszűke miatt belépőjegyre beváltani nem tudták a jegy árát az utavány jogos tulajdonosának kívánságára annak beszoigálatása és a fogyasztói minőség kellő igazolása ellenében a városi üzletünkben (Rózsa-utca 4. sz.) legkésőbb január 8-ig készségeel visszafizetjük. Egyben a vállalati alkalmazottak gyermekei karácsonyfájára hozott megrértő, nemes áldozatkésztségükért fogyasztó közönségünknek hálás köszönetünket fejezzük ki. A világitási vállalat.

Eltűnt a ló és a hajcsár. Ehrenfeld Sámuel tarcali kereskedő a december 30-iki debreceni jóvástárban egy lovat vásárolt. A lovat átadta Gábor László hajcsárnak, hogy vigye haza Tarcalra. Mivel a hajcsár mind a mai napig sem jelentkezett a lóval, Ehrenfeld megtette ellene a feljelentést.

Utcai verekedés. Tegnap éjszaka Tolla Mihály kocsis és Kemecsei János boltiszolga részegen összeveszték a Veres-utcán és Tolla boxerrel úgy összeverte Kemecseit, hogy azt elborította a vér. A verekedők ellen megindították az eljárást.

Iparostanoncstörtő mesterek felgyelmébe. Az iparostanonciskola igazgatója értesíti az iparostanoncstörtő mestereket, hogy a közoktatásügyi miniszter rendelete értelmében az iparostanonciskola a jelen évtől vásárlási színetet nem adhat, tehát mindenki tartozik tanulóiát országos vásárok idején is iskolba küldeni. Akiknek mégis mulnatafian szükségük van tanulójukra a vásár alkalmával, indokolt előzetes írásbeli kérelemre egy esetleg két napra az igazgatóság-tól engedélyt kaphatnak.

Ácsmesterek értekezlete. Felkéretnek az összes képesített ácsmesterek, hogy 7-én szerdán esere öt órakor, az ipartestület tanácstermében tartandó szakosztályi értekezleten, a tárgy fontoságára való tekintettel okvetlen jelenjenek meg. Ipartestület.

Ptasinszky és Székelyhidv opera- és ballettestélyére előjegyzett, de eddig ki nem váltott jegyeket a mai naptól kezdve elárusítjuk. Keszthely és Kronovitz.

Nézze meg Jancsó butoráruházát Színházatiárónál, csak ott fogja beszerezni butorait, hencsereit, bőr és salongarnitúráit.

Ügyvédi hír. Dr. Beregi zsepfő irodáját József kir. herceg utca 8 szám alá helyezte át.

Névjegyeket tetszés szerinti időre izléses kivételben legolcsóbban készít Aczél Henrik Modern Antikvárium, könyv- és papírkereskedése, Első Takarékpórtában.

Ékszerök legolcsóbb beszerzési helye Weisz Mihály és Térea ékszerészknél, Püspöki palota.

Világlexikon, nélkülözhetetlen kézikönyv mindenkinek. Legújabb adatok szerint feldolgozva. Hatalmas nagy kötet, rendkívül alkalmas karácsonyi ajándéktárgy. Ára 150,000 K. Aczél Henrik Modern Antikváriumában.

Lusztig műasztalos Deák Ferenc-utca 10. műbutorokiban, üzleti berendezésben legolcsóbb.

Művészi képetek előadás áron készít Berzéki műterme Plac-u. 38.

Sweizl gumifűző biztonságot, felkete estélyi melltartók Goldstein Karolinánál, Miklós-u.

Ügyvédek, pénzügyezetek, irodák és kereskedelmi vállalatok ügyvédmébe! Az új „Minerva” ügyvédi, pénzügyezeti és irodai határidő napló az 925. évre mindenkinek nélkülözhetetlen. Megjelent és kapható Hegedüs és Sándor Rt. könyv- és papírkereskedésében, a főposta mellett, Telefon 54.

Névjegyeket 1 óra alatt készít Hegedüs és Sándor R. T. könyv- és papírkereskedése.

Hócipőket, sárcipőket javítanak Molnár testvérek műszerészek. Nagytetplom mellett, Telefon 7—27.

Cserépkályhák raktáron, Átrakást, javítást vállal Krisch Károly kályhámester, Plac-utca 89. Telefon 12—18.

TUKÖRGYARTÁS, üveg csiszolás, régi tükrök ujja ón lése Sipkovits Béla Sziv-utca 14—15. Telefon 356.

KÖZGAZDASÁG

Egy aranykorona (a dollár hivatalos középfolyamán számítva 14.634.23 papirkorona

Tartott irányzat az értéktőzsdén

Budapest jan. 5. Az értéktőzsdén ma az üzleti idő első felében igen mérsékeltén változtak az árfolyamok és inkább gvenge volt az irányzat kivéve az arbitrázs értékeket. Az üzletidő második felében a kedvező bécsi hírekre, egyes papírok iránt nagyobb kereslet indult meg, különösen a Ganz az Osztrák Hitel, a Nova és az Izzo részvények iránt Ennek következtében egy árnyalattal kedvezőbb volt, de az araiakulás meglehetősen egyenlőtlen maradt, úgy hogy zárlatkor a pénteki zárójegyzésekre viszonyítva egyes értékeknek kisebb ársökkenés, másoknál ellenben kisebb javulás mutatkozik.

Az utótőzsdén

teljesen jelentéktelen volt az üzlet, a hangulat azonban valamivel bartásigosabb és az elszórtan kötött üzletek csaknem kivétel nélkül megközelítették a mai magasabb árfolyamokat. Tájékoztató árfolyamok: Magyar Hitel 510—511, Osztrák Hitel 174—175, Rima 146, Salgó 565, Leszámitoló Bank 71, Nova 174, Ganz Danub 3615—3625, Ganz Vill. 1630—1640, Fegyver 1085, Schlick 57, Köszén 3385—3400, Magnezit 2200, Urilányi 960, Pesti Hazai 3380—3390, Athenaeum 99—100, Nacici 2225, Kereskedelmi Bank 1205, Cukor 2560, Izzo 945

A Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról

Amsterdam 29345—29495, Hollandi forint 29045—29295, Belgrád 1130—1136, Dinar 1110—1130, Bukarest 317—373, Lei 317—373, Brüsszel 3619—3637, Belga frank 3589—3617, Kopenhága 12770—12840, Dan Korona 12570—12700, Oslo 10970—11030, Norvég

korona 10770—10930, London 345—347000—Angol font 344—347000, Milánó 3062—3078, Lira 3042—3062, New-York 72380—72760, Dollár 71930—72510, Páris, francia frank 3920—3944, Prága 2180—2192, Cseh korona 2160—2180, Szófia 529—531, Leva 524—530, Stockholm 19470—19570, Svéd korona 19220—19370, Zürich 14110—14180, Sváici frank 14010—Bécs 101.7—102.2, Osztrák korona 101.7—102.2, Berlin 17210—17300, Márka 17010—17160.

Nemesfémárak

Ézüst egykoronás 6150—6350 két-koronás 12300—12700, forintos 16500—17000, ötkoronás 31500—32500, szinezüst 1500—1550, szinarany 50—50500 arany huszkoronás 316—320000, platina 210—220000 korona.

Zürichi zárlat:

Budapest 0.0070 hárommegyed, Páris 27.81, London 24.46, New-York 513, Brüsszel 26.65, Milano 21.71, Holland 208, Berlin 122.12.5, Bécs 72.20, Szófia 3.75, Prága 15.47.5, Varsó 7.97.5, Bukarest 2.62.5.

2500 koronával drágult a buza

A terménytőzsdén ma a hivatalos üzletidő alatti mindössze 10 vagon buza kelt el 2500 koronával magasabb áron, mint szombaton. A rozs első határát szintén 2500 koronával emelték, míg a felső határ változatlan maradt. A takarmányványa a gvenge vételkedv mellett olcsóbbodott, a tengeri pedig csekély árukínálat folytán 2500 koronával drágult.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 530—532, egyéb 527—530, 78 kilós tiszavidéki 540—542, egyéb 537—540, rozs 432—435, takarmányarpa 30—410, sörárpa 470—500, köles 260—270, zab 410—420, tengeri 260—262, korpa 225—230.

Legmélyebb fájdalomtól lesújtva tudatjuk, hogy a legjobb férj, apa és testvér **Steier Jakob** folyó hó 5-én váratlanul elhunyt. Temetése f. hó 6-án délután fél 3 órakor lesz a Bethlen-u. 24. számú gyászháztól. Szülei: Steier Farkas és neje. Neje: Steier Jakabné sz. Schirf Aranka. Gyermekei: Feri és Edith. Testvérei: Steier Jenőné, Deutsch Arthurné, Rosenthal Davidné. Sogorai: Steier Jenő, Klein Jenő, Sugár Dezső, Schwarz Sándor. Valamint a számos közeli és távoli rokonok nevében is **Emléke közöttünk örökké élni fog!**

A Margit-fürdőbe

az összes villamos vonalakon ingyen utazhat oda és vissza, a jegyek átszállásra is érvényesek. Minden villamos kalauznál gőz- vagy kádfürdő-jegyek 10,000 koronáért kaphatók.

SZÍNHÁZ

MOSOR:

KEDD: Az ezüst sárly. B) bérlet.
SZERDA: A három grácia, C) bérlet.
CSÜTÖRTÖK: Nótás kapitány. Tisztviselő-est. Bérletszűnet.
PÉNTEK: Az ezüst sárly. D) bérlet.
SZOMBAT délután: Csokoljón meg! Tisztviselő előadás. Este: A m. kir. Operaház együttesének vendégjátéka.
VASÁRNAP délután: A három grácia, Este: Nótás kapitány.
HÉTFŐ: Imádom! A) bérlet.
KEDD: Imádom! B) bérlet.

A színházi iroda hírei:

A legszebb magyar operettek egyike a gyönyörű zenéjű „Ezüst sárly” kerül ma este, hosszabb pihenés után felújításra.

Kóbor Irén, Szilágyi Marcsa, Halassyné Unger és — Markovics közbejött betegsége folytán — Károlyi Jászák a főszerepeket az Ezüst sárly mai repriézén.

Változatlan érdeklődés mellett került színre A három grácia. Lehár elbájoló zenéjű, pazar látványosságú revüoperettje.

Az operaház együttese vendégszerepei szombaton este a Csokonai-színházban. Színre kerül Mozart gyönyörű operája, a Színigazgató és hangversenyszámok.

Ritka művelzetben lesz része szombaton este Debrecen közönségének a m. kir. operaház tagjaiból összeállított együttes vendégszereplése alkalmából.

Pethő Imre m. kir. operaház karmestere vezényli a zenekart szombaton este a m. kir. operaház tagjainak vendégszereplése alkalmából.

Ptasinszky Poni február 7 és 8-án vendégszerepel a színházban egyseges nagy táncelőjátékokkal.

Mozgósínházak

APOLLO, 2 attrakció egy előadásban Láthatatlan ellensz Anita Stevarttal. Amor inkognitóban Constante Talmadzeval. E műsor Budapesten a Corvin-színházban állandóan teli házak előtt ment.

VIGSZÍNHÁZ. Napkelet hercege, bűbájosan szép mese az igaz szerelemről és hűégről Amerika legjobb színészeivel. Kísérő burleszk Bilyék hajókirándulásán. Jón. Marv Tudor. Königsmark Panoptikum.

Meteorban kedden január 6-án, Vízkereszt napján „Prometheus”, világsláger. Mindkét rész egyszerre. Gunnar Tolmaes-sel és Cara Wieth-tel a főszerepben. Előadások 4-6 és 8 órakor.

NYILTTÉR

Nyilatkozat.

A Tiszántúli Hírlap december 19-iki számában megjelent cikk miatt, amelyről külföldi hangverseny utamon most szereztem tudomást, a sajtópert megindítom.

Dr. Szilágyi Imre.

* E rovathban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Vizvezeték munkálatokat

készít szakember
Gyenes, Arany János-u. 27.
Telefon 937.

Sok pénzt megtakaríthat! Fűtsön gázkoksszal!

Olcsóbb lett a koksz! Tiszta, szagtalan, füst és kerommentes! Békebeli minőségű, darabos gázkoksz a gázgyárban mázsánként K 100,000.—
házhoz szállítás mázsánként K 5,000.— és a forgalmi adó.
Fogyasztóinknak előnyös fizetési feltételek. Telefon: Gázgyári iroda 74.

Letört a drágaság!
Nagy alkalmi vásár!

2000 mtr vegyes maradék-
áru kerül eladásra
16,950 koronától.

Menyasszonyi kelengyék
dus választékban.

KERTÉSZ,
Plac-utca 19.

Béautók

legolcsóbban éjjel-nappal
Vértesi János
autogarázs gépműhely
Miklós-u. 53. Telefon 1042.

Báró Schell-féle
szomorodni

mádi termés, kapható a

Royal-sörházban
literenként 25,000 K-ért.

PRIMA

Porosz kőszén
Darabos koksz
Porosz kovácsszén
Száras tűzifa
Fedéllemez, Oltott mész

azonnali szállításra napi árban
beszerezhető

BARTHA fa- és szén-
telepén
Ipotály utca 3/b. Telefon 785.

Kun József

késműves-műköszörüs
Széchenyi-utca 1.
Javitások jutányos áron.

„ELEKTRA”

világosság és erőátviteli vállalat
Debrecen, Hatvan-utca 2.
Telefon 895.

Vállalja önálló áramfejlesztő telepek
építését, tervezését, kastélyok,
gyárak, lakások villamos világítását,
csengő és telefon berendezését,
valamint az e szakmába tartozó
javításokat a legjutányosabb árak
mellett. Elsőrendű szakmunkások.
Kötségetves díjtalan.

ALKALMI

ajándéknak legszebb
CIPŐK
az ERKÓ cipőruházban
PIAC-UTCA 75.

Szörmekabátok

alakítását és bármilyen
szücsmunkák elkészítését
legolcsóbban vállalja

ALTMANN SZÜCS
Miklós-utca 22. szám.
Kész és nyers árak nagy választékban.

ERNSZT JÓZSEF

FASZOBRÁSZ
DEBRECEN, SZÉCHENYI-U. 42.
Készít művészeti kislakban, szellő
árokban, mindennemű iparművé-
szeti tárgyakat: fali karokat, fa-
cellárokat, kandalókat, kép-
kereteket.

Accumulatorokat tölt
szakemberrel, Bosch gyer-
tya, delezgyújtó, autó-
izzók, összes villamos
cikkek gyári árban.
Földvári, I. Debr. Elektrotechnikai
gyár. Széchenyi-u. 55. Telefon 168.

TENGYEL, RUDVAS,
LEMEZ, SZEG

és konyhaberendezési cikkek
legolcsóbb bevásárlási forrása

FARKAS ÁRON
vaskereskedésében, Debrecen,
Csapó-utca 18. Telefon 11-46.

Mindenféle **prémbőrök** és **szörme-
árak** mélyen leszállított árban
árusítanak.
Prémek
estélyi ruhákra minden színben.

TÜZIFA

prima szárás, vegontételben, vízre és hasábban, házhoz szállítva, valamint
porosz kőszén, koksz, mosott kovácsszén, elsőrendű hazai
porosz kőszén, kőszén, kőszén jutányos áron, pontosan szállít a
FAFORGALMI R. T.
ezelőtt DEBRECZENI FAIPAR R. T. TÜZIFAOSZTÁLYA.
Telep: Salétrom-utca 5. Telefon 168.
Központi iroda: Bankgyeget, Király-u. 4. Telefon 341.
A vágott fát leplombált kocskban szállítjuk.

KILLER EDE

BUTORGYÁROS
utcai szállító vállalkozó berendezett butorgyára és modern lakberendezési vállalat
Debrecen, Ferenc József-ut 68. sz. alatt.
A Debreczeni Falpar R. T. elsőrendű gyárműveinek, valamint a
Debreczeni Gőzfűrés és Faárugyár R. T. hajlított butorainak
kizárólagos eladási helye Debrecen város területén. Állandó butorkiállítás
ebéd-, báló-, uriszoba és leányzóba berendezésekből, nagy választék honyha-
butorokban is.

FEST LENGYEL TISZTÍT

mindennemű férfi és női ruhát szépen és legolcsóbban
Csapó-utca 28. és 95.

Győződjön meg,
hogy árakban a legolcsóbb, minőségben a legjobb
HARISNYÁK csak
NAGY GYULA harisnyaüzletében
BIKA-BÉRHÁZ, József kir. herceg-utcai oldalon.

NAGY OCCASIO!!

Női szövetek 40,000 K
Férfi zefir ingek 78,000 K
Flanellek 23,800 K
Zsinór barchet 34,500 K
Vásznak, harisnyák, sejmek
leszállított árakban.
WEISZKRÓN JÓZSEF
divatházában Plac-utca 9,
KÉKRE FESTETT KIRAKAT!!!

Olcsó
ALKALMI
ajándékok
ÓRAKBAN — ÉKSZEREBEN
Végh és Jeddy Szabó
ékszerésznél kaphatók
Hunyadi-utca 15. sz.

MOST JELENT MEG!
Egy aktuális könyv!

Mindenki részére!
18 kulturnyelven jelent meg
immár ez az oly rövid időn
belül világhírűvé vált könyv.
Coué Emil:
„Egészség és
önfegyelmzés“
(„Autoszugesztio.“)
Bolti ára korona 44,100.—
Kapható:
Hegedüs és Sándor t.r
könyvkereskedésében, a főposta mellett.
Könyvujdonságok mindennap érkeznek.

Megnyílt BIRÓ ÁRPÁD divatháza Szent Anna-utca 5. a Hegedűs-féle áruház helyén.

Üzleti-ételek folyton leszállított áron: vásznak, kanavásznak és rövidárak. Nagy választék selymekben és ruhaszövetekben. Meradók a karácsonyi vásár alkalmával rendkívül olcsó árban.

VÉTEL

HULLOTT és vágott halat a legmagasabb áron veszek. Párisi Hölgyfodrász Szalon. Simonffy-utca 7. 205

Hálósobák, ebédlők, mindenféle butorok olcsóbban mint bárhol beszerezhetők:
Lefkovits butoráruházában
Simonffy-utca 6. sz.

ELADAS

VAPRÓGÉP külföldi gyártmány. Bólin 2500 000 K ért részletfizetéssel kölcsönre adható. Széchenyi 1. 19737

ONDÓDON, Veréb-dűlőben a 7. kilométernél eladó 3-4 hold föld. Értekezni Bathyányi 17., ügyvédi iroda 26

TOPOLYABETÉTES bükkfa hálósobák legolcsóbban beszerezhetők Paesirta-utca 17. 27

EGY darab prima zsirsértés eladó. Nyil-utca 118. 119

CSALÁDI HÁZ eladó. Villany, vízvezeték, gyümölcsfák. Eötvös-utca 41. 123

CSUTKA, 5-6000 kéve kisebb-nagyobb mennyiségben eladó. Vigkedv Mihály-utca 26. 124

MONORON, közvetlen vasúti állomás mellett, iparüzemre alkalmas ház, jelenleg asztalosüzem 15 szalpadal. Felszerelve vagy anélkül eladó. Cim a kiadóban. 125

Az ISTVÁN-UT 26. és 28. szám alatti 3400 négyzetméterű gyümölcsösök részletekben is eladó. Széchenyi-ut (ker) 21. 8228

NÉVNAPOKRA, kézfogó, lakodalom keresztlő, díszítőtorokra szóda viz legolcsóbban a „Rózsa” szikvizgyárban rendelhető. Csapó-u. 28. 134

BUTORRAKTÁR a legprimábban felszerelve minden igényt kielégít. Vértesszi butorasztalos. Burgundia-utca 13. szám. A legolcsóbb butorbeszerzési forrás. 10145

Mindenféle BUTOROKAT Simonffy-u. 2/c. alatt **Hausner cégnél** legolcsóbban szerezheti be.

FAJBOROK 20.000, 22.000 korona hitelként TOKA fűszer, csemegeüzlet, Szent Anna-utca 1. Ugyanott tanuló felvétetik. 200

ZONGORA bécsi gyártmány politurós új hálósoba berendezés és komót eladó. Homokkert-utca 111. sz. 184

PEDÁLOS Schunda cimbalom sürgősen eladó. Kékes-utca 76. sz. 183

ELADÓ ház egy hold gyümölcsösrel, minden elfogadható árt: Bódogkert, Borsosvai-utca 15. 182

KITÜNŐ minőségű rizling bor van eladó. Gólya-utca 17. sz. 181

ELADÓ házak kedvező fizetési feltétellel. Hatvan-utcán, üzletekkel. Kossuth-utcanál szép családi ház. Azonnal beköltözhető. Vágóhídnál hízaló, három szép szobás új lakás. Értekezni Lorántffy-u. 13. 180

Bákebell minőségben lemet kapható a biztos hatású „Fáy” arckrém és szappan
Egy téglát ára 10000 K. 1 darab szappan 72.000 korona. Kapható a készítő **Grósz Nagy Ferenc**
„Arany egyszarvú” gyógyszerüzemben DEBRECEN (színház mellett).
Ugyanott mindenféle piperecikkek, szappanok, arckrémek, ponderek, hajolajok, fogkefék, illatszerek kímélve legolcsóbb napi árban beszerezhetők.

KÖHÖGÉS csillapítására legjobb az Egger-féle mellpasztilla. Beszerezhető minden gyógyszerüzemben és drogeriában. 10690

EGY lömeneteli fűszerüzlet elköltözés miatt eladó. Cim az Egyetértésnél. 179

ELADÓ egy használt divány és ágyszerítő garnitúra. Eötvös-utca 71. sz. 178

TIZ-TIZENKÉT hold prima föld olcsón eladó. Szent Anna-u. 11. 192

TÉGLA szükségletét most szerezze be Hortobágyi Téglagyárral Szent Anna-u. 118. Házhoz szállítunk. Tisztviselőknek engedély. 191

HÁLÓSZOBÁ eladó olcsón. Beraktározást vállalok. Jókai-u. 44. 189

ELADÓ ház Bőszörményi-ut 8. beköltözhető 3 szobás mellékkelhelyiségekkel. Értekezhetni a tulajdonossal a helyszínen. 158

200 LITER homoki faibor eladó. Vigkedv-u. 25. 157

KEKKUTI ÁSVÁNYVIZET szolgál fel előkelő vendégeinek a Pannónia Étterem. 9326

HA EGGLEO fogpasztát használ, fogai egészségesek maradnak. Beszerezhető minden gyógyszerüzemben és drogeriában. 10691

A világhírű
„Cormick” traktorok 3 vasu ekével
felülmulthatatlanok! Kizárólagos képviselője
Ráhrer Sándornál DEBRECEN, PIAC-U. 43.
TELEFON: 982.000

Elpusztíthatatlan
Rába szekérek és hínó Gummikerek
RIESZ HENRIK
KOCSIGYÁR.

AZONNAL beköltözhető családi ház azonnal eladó. van benne 2 szoba, előszoba, konyha, szék, pince, veranda, angol klozet. Rakovszky-u. 33. szám. 155

30 SZÁZALEKKAL olcsóbban készit legmodernebb férfi ruhákat részletfizetésre is. Lehmann uridivat szabó Hatvan-u. 61. 193

HOMOKKERT. Harsányi Gusztáv-u. 18. sz. ház, szőlő eladó. Értekezhetni Teleki-utca 72. 211

KÖZÉPTERMETRE való teljesen új tavaszi kosztüm eladó. Bethlen-u. 33. szám. 210

EGY fél hálósobaberendezés, üstház és asztal-sparhelt eladók. Kékes-u. 32. szám. 204

NAGY József-telep. Nagy József-utca 17. sz. ház eladó. Egy szoba, konyha, spájz, nagy nyári konyha, több mellékkelhelyiséggel gyümölcsösök. Családi viszonyok miatt 185

KERESLET

NAGY raktárhelyiséget keresek Piac-utca közelében. Berger porcellánkereskedő. Piac 66. 10317

MUNKÁSNÖK felvétetnek a Városnyomdai könyvkötészetbe. Bőszörményi-ut 6. szám. 9834

TANULÓLEÁNYOK művirágkészítésre fizetéssel felvétetnek Rózsa virágcsarnok Kossuth-utca 2. sz. (Városház.) 10297

50 KGR. házisírt adok annak, aki egyszoba, konyhas lakáshoz juttat. Lehet kertben is. Cim Függőfelen Úisághoz 38

GAZDASÁGI kovács kerestetik Péterfia-utca 60. 209

Magasabb rangú tisztviselőkből alakult
„TÜZ”
fűtőanyag kereskedelmi vállalat Piac-utca 41. szám.
Telefon: 353.
102.000.—, 108.000 koronáért szállítja házhoz mm.-ként a legkitűnőbb 7000-7500 kalóriás porosz kőszent.
Állandóan raktáron tart: kitűnő porosz kőszent, üzemi szent, bánya kőszent és mosott kovácsszent, melyeknek mintája az irodában megtekinthető.
Tisztviselőknak, fixfizetésű egyéneknek és egyesületeknek kedvező fizetési feltételek.

KERESEK ügyvédi irodába megfelelő gyakorlattal szerény igényű kisasszonyt Cim a kiadóban 177

PÉNTÉK reggel hajnalban a vasúti vendéglő baromfi udvaráról elvesztett egy 8 hónapos farkaskutya. Éva névre hallgat, a nyakán egy szíj volt láncostól. A megtaláló magas jutalomban részesül. Dallmann Ferenc nálvadvari vendéglős. / 69

KERESEK egész udvart vagy 2 szobás lakást felépítéssel, közeli kertben vagy városban dísznótartással. Cim a kiadóhivatalban. 195

KENYÉRÜGYNÖK, jól számoló felvétetnek, hasonló szakmájú, esetleg olyan, kinek autózéteshez hajlama van előnyben. Korona kenyérgyár. Bethlen-utca 23. 197

ELARUSITÓNÓ gyártelepi lerakathoz felvétetik. Korona kenyérgyár. Bethlen-utca 23. 196

SZÉNSZAKMÁBAN jártas tevékeny egyének állandó alkalmazást nyernek a „TÜZ”-nél. Piac 41. alatt. 49

VEGYES

AIJOUROZÁS, különböző szélességben, endlizést, applikást intányosan végez Szilágyi. Széchenyi-u. 1. 10738

PÉNZKÖLCSÖNÖKET, buzakölcsönöket legintányosabban közvetít: Debreceni Közvetítő Bank, Piac-utca 42 szám. 4

ELVÁLLALOK középiskolai 2-3 tanuló vagy egyetemista nőket teljes ellátásra. Simonffy-utca. Busi-u. 16. 43

ELCSERÉLNEM nagy 8-as cséplőgarnitúrát kis 6-osért. Steiner, Bagamér. 47

DEBRECEN közelében 400 m. holdas bérlet azonnal átadó. Cim az Egyetértésnél. 99

ÓRA, ékszer javításokat szakszertűen jótállással készít Sztetter János. Bathyányi-u. 13. 10119

10 MILLIÓ kölcsönt keresek biztosíték ellenében magas heti kamatra. Cim a kiadóban. 175

VENDÉGLŐ kiadó. Nyilas-telep. Márton Kálmán-utca 3. (Vámosperes-ut.) 170

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Kossuth-u. 50. 4. ajtó. 169

Kölcsönöket
árura, váltóra, ingatlanra folyósít,
koszpénzt
hetikamatra elfogad és ad
Dr. Balázs Jenő bankház, Piac 89.

ÖTMILLIÓT kellő biztosíték mellett heti kamatra kiadok. Cim a kiadóban. 213

BUTOROZOTT utcai különbejárati szoba kiadó. Zöldta-u. 9 szám 167

EGY egyszerűen butorozott szoba konyha egész udvarhasználattal átadó. Vendég-u. 72. 169

A CSIZMADIA Társulat szokásos táncestélyét 1925. évi jan. hó 14-én, szerdán este 8 órai kezdettel tartja a „Korona” dísztermében. 155

EGY butorozott szoba kvártélyosoknak azonnal kiadó. Hortobágy-utca 3. 164

NÉMETET tanit született bécsi utiaszony gyorsan, alaposan olcsón. Darabos-u. 7. 190

HÁROM tőszágra istálló kiadó. 188

ELŐNYOMÁST, fehérnemű hímzést intányosan vállal Bathyányi-u. 18. 4. ajtó. Szepesy-né. 160

SZOBÁ, konyhas házmesteri lakásmat elcserelem hasonlóval. Péterfia 31. sz. 194

ZONGORA bérbeadó esetleg eladó. Péterfia 52. keresztpület. 154

FANCSIKÁN 9 és fél hold tanyás föld kiadó. Értekezhetni Teleki 72 212

SZOBÁ, előszoba, konyha kamara, butorral vagy anélkül 3-4 óra kiadó. Csillag-utca 79. 203

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba szolid ember részére kiadó. Arany János-utca 20. keresztpület. 202

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Miklós-utca 41. szám. II. lépcső az udvarban. 201

MENEKÜLT ÓRÁS szakszertűen meglenő olcsón vállal javításokat. Rákóczi-u. 36. 199